

Tweemaandelijks Mededelingenblad van de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde v.z.w. 54ste jg., nr. 4, augustus 2024

Zetel: Elisabethlaan 103C, 3200 Aarschot - Vlaams Gewest

KBO 0408.014.464 - RPR - Rechtbank van Leuven

Website: www.heemkundeaarschot.be

E-Mail: secretariaat@heemkundeaarschot.be

samenstelling: Eddy Dehond

Philip Van Dyck

Graag willen we in dit Mededelingenblad nog wat reclame maken voor een activiteit waaraan we zelf meegewerkt hebben, de **Ode aan Philip Van Dyck, een stukske poët.**

Alhoewel hij naar eigen zeggen geen letters had gegeten dan “op de school waar de kinderen gaan” en alhoewel hij de zang niet had geleerd “in ‘t groot of klein conservatorie”, toch liet kroegzanger Philip Van Dyck een indrukwekkend repertoire na.

In zijn korte leven (1849-1883) beschreef hij in meerdere liedjes zijn geboortedorp Langdorp, maar ook aan zijn latere woonplaats Aarschot wijdde hij vele teksten. De jaarlijkse kermissen waren wellicht topdagen voor hem, waar telkens naar uitgekeken werd. Maar niet alleen de zonnige kanten van het bestaan kwamen aan bod, er was ook veel ellende waar kwakzalvers als dokter Sequah probeerden munt uit te slaan. Van Dyck verbaasde zich over bepaalde nieuwigheden en ergerde zich aan andere. De talloze eigenschappen en de geneeskraft van de wonderbaarlijke Aarschotse Bruine kende hij als kroegzanger als geen ander. Maar het zo geroemde gerstenat heeft waarschijnlijk ook een verkorting betekent van zijn eigen leven. Waar de brouwer komt, kan de bakker niet komen. Dit zijn echter speculaties, want over zijn leven is in feite amper iets bekend. En al was, naar eigen zeggen, “zijn historie niet zo mooi”, zijn teksten des te meer. Mogen we hem de Aarschotse Bob Dylan noemen, lang voor de echte geboren werd?

Op zaterdag 21 september om 20 u brengen meerdere artiesten uit de streek in het Cultureel Centrum een bloemlezing uit het repertoire van deze vergeten kunstenaar. De opbrengst van het evenement gaat naar twee goede doelen uit Aarschot: Kommaraf en Children's Hope. Bij uw ticket krijgt u ook een brochure over Philip Van Dyck. Die brochure kwam tot stand met steun van de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst de Merode.

Afbeeldingen van de dichter-zanger hebben we niet, ze bestaan wellicht ook niet. Aan de Hagelandse Academie voor Beeldende Kunsten vroegen we om aan de hand van de informatie die we hen gaven hun impressies over Van Dyck uit te beelden. Hun werken worden tentoongesteld in het CC op 20, 21 en 22 september.

Ongekend erfgoed: winkelinterieurs

Een tijdje geleden kregen we het recente boek **Goed bewaarde winkelinterieurs** van Katherine Ennekens en fotograaf Bart Kiggen onder ogen. Winkelinterieurs zijn voor de meesten van ons waarschijnlijk een onbekend stuk erfgoed, maar zij is interieurarchitecte en gespecialiseerd in deze materie. Een tiental jaren geleden besprak ze in een eerste boek veertig interieurs. In het nieuwe boek (2023) komen er weer veertig aan bod, verspreid over heel België, met onder meer enkele zaken uit Diest. De vele foto's maken meteen duidelijk waarover het gaat.

Essentiële criteria om door haar als 'goed bewaard winkelinterieur' bestempeld te worden, zijn de bewaring op de originele plaats en een leeftijd van bij benadering een halve eeuw. Bewaring in situ is belangrijk, want door een interieur te verplaatsen, verliest het zijn ziel. Interieurs worden altijd op maat gemaakt voor de winkelruimte, ze passen nooit perfect op een andere locatie. Of het interieur nog dezelfde functie heeft als toen het gemaakt werd, is minder belangrijk. Het bewaren van dergelijke interieurs is belangrijk, want als semi- publieke plaatsen vormen ze mee het collectief geheugen van een wijk of stad. Interieurs zijn verbonden met ons dagelijks leven en onze herinneringen. Zij bepalen mee de ziel van een stad of dorp, in steden als Lissabon, Parijs of Barcelona heeft het beleid dat heel goed begrepen.

De bekommernis om erfgoed wordt dikwijls gekoppeld aan conservatief denken, maar toch zit er ook een aspect in van duurzaamheid en dat wordt toch eerder als progressief gezien. Behoud is altijd duurzamer dan afbraak. Unesco promoot trouwens het hergebruik van panden vanuit ecologische overwegingen en duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Toch loopt het om meerdere redenen nog vaak mis. In Antwerpen bleek bij een inventarisatie van winkelinterieurs in 2017 dat er op zo'n 5.000 winkels slechts 28 exemplaren een interieur hebben met erfgoedwaarde.

Herbestemming is nochtans vaak

mogelijk, maar ook een museale functie behoort tot de mogelijkheden. De auteur pleit er soms zelfs voor om roerende voorwerpen, die op zich misschien niet waardevol zijn, maar die bij het interieur horen, te behouden. Het geheel is hier meer dan de som van alle delen! Het al dan niet bewaren van een interieur is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de eigenaar. Maar de overheid kan hierin een belangrijke rol spelen door behoud aan te moedigen en dit kwetsbare erfgoed vaker te beschermen. Helaas ontbreekt een duidelijke visie en ook de wetgeving kan beduidend beter. In Vlaanderen zijn momenteel slechts 21 winkelinterieurs beschermd als monument, de gasthuisapotheek van Diest en die van Aarschot behoren gelukkig tot dit selecte groepje. Ook lokale overheden kunnen via hun omgevings- en vergunningsbeleid de zaak vooruithelpen. En ook de burger kan helpen, het is immers pas wanneer zijn of haar stem voldoende luid klinkt, dat politici actie ondernemen. In andere landen is het besef al goed doorgedrongen dat het behoud van winkels belangrijk is voor het toerisme, bij ons blijft dat wat achterwege. Ondanks alles blijft de auteur hoopvol voor de toekomst en ziet zeker nog een toekomst voor de kleinhandel met zijn mooie winkels.

Bij deze ook een oproep: mensen die weet hebben van dergelijke interieurs, waar ook te lande, laat het ons weten. Wij geven het door en het kan inspiratie opleveren voor een volgend boek! Meer informatie vind je via <https://nl.lusterpublishing.com/products/goed-bewaarde-winkelinterieurs>.

Wij danken de volgende steunende handelaars en beschermende leden:

- **Aarschotse Gidsenbond p/a Sint-Jobsweg 21 – 3221 Nieuwrode**
- **Dhr. Benny Bergen**
- **Apotheek Luc Bollen, Bogaardenlaan 3 – 3200 Aarschot**
- **Dhr. Jos Bruyninckx**
- **Dhr. Francis Camerlinckx**
- **Mevr. An Coeck**
- **Dhr. Isidoor Corbeels**
- **Dhr. Frans De Cremer**
- **Dhr. Tony Fraussen**
- **Notarissen Geerinckx & Callewaert, T. de Beckerstraat 42 – 3200 Aarschot**
- **E.H. Huub Gerits**
- **Grauwzusters Franciscanessen Rillaar**
- **Dhr. Ivo Hermans – De Koerier van Navarra**

- **Dhr. Frans Heylen**
  - **Dhr. Roger Janssens**
  - **Mevr. Sylvia Janssens**
  - **Kerkefabriek HH. Maria Pieter Antonius Langdorp**
  - **Dr. Jan Laenens, Veerlestraat 1 – 3201 Langdorp**
  - **Dhr. en mevr. Urbain Lavigne-Vermandel**
  - **Dhr. Dirk Luyten**
  - **Geassocieerde notarissen Michiels, Stroeykens & Pelgrims,
Boudewijnlaan 19 – 3200 Aarschot**
  - **Dhr. Everard Nys**
  - **Mevr. Nele Pelgrims**
  - **Dhr. Jef Saenen - Verzekeringen Hendrickx**
  - **Dhr. Ludo Schellens**
  - **Dhr. Willy Schroeven (†)**
  - **Dhr. Kris Smets**
  - **Apotheek Jacqueline Smeys, Langdorpsesteenweg 185 –
3201 Langdorp**
  - **Dhr. Vic Valgaeren**
  - **Dhr. Luc Van De Gaer**
  - **Mevr. Petra Vanlommel**
  - **Dhr. Johan Van Rensbergen**
  - **Dhr. Valère Vissenaeken**
-